

1 João

Wān³txa² a²ka³teñ³yau³sxu²

1 1 Wān³txa² a²ka³teñ³ti³hi¹tē³jau³xa² ũ³wha²li¹lhxā³ ũ³hū¹nx2ti³sī¹na¹wa². Nxe³sī¹na¹jau³xa²sa¹, A²wān³txi³khaix3su² jah¹la² a²i³lxa² ā³xa² Je³su²jah³la² a²wi¹lhīn¹khai¹xu¹ta²nān²tu³ txa²wā¹ha³lo²a² yū²nxaxi³hī¹nu¹ta²nān¹ju³tu³ yxau³te²su² ta¹hxai²hē¹la². Kwēn¹ta²na² yxau³nūn³te²la¹wa². A²nxe³te²a² ain³kxi², txa²wā¹ye³nai²na² i²i², wi¹wi¹nxe² i²sxā³ txa²wā¹hxi²kai²na² wxa²wxai², nxe³sī¹na¹hē³la². 2 Je³su²jah³la² ā³yū¹nē³lha³kxai³ i²sī¹na¹hē³la². Sī¹na¹ha²kxai³, ka³te³na² wi¹tāu³a¹ i³tih³nxe³nx2ti³sī¹na¹wa². Ka³te³na² wi¹tāu³kxai³lu² A²wi³na² yxau³ye²-kxe³kxai³ ā³yūt¹lsa²sīn¹kxe³kxai³ i³tih³nxe³nx2ti³sī¹na¹wa². 3 I²sī¹na¹te²an¹jau³xa² so¹lxi³ ain³kxi²sī¹na¹te²an¹jau³xa² so¹lxi³ i³tih³nxe³nx2ti³sī¹na¹wa². Nxe³nx2ti³sī¹-nha²kxai³, wxa²nū³ka³txi³xa² sa²kxai³lu² i³wet¹lsa¹lxi³nhīn¹tu¹wa². Nxe³jut3su² A²wi³na² Sī³yxau³tāu³a¹ i³we¹ki³sa²kxai³, A²ta²ha² Je³su²jah³la² A²wi³na² A²-hxi²kan¹ta² Sī³yxau³tāu³lo³kxah³lo²su² Jah¹la² i³we¹ki³sa²kxai³ nxe³sī¹ki³tā³la². Nxe³sī¹ki³sa²kxai³ wi¹li³we¹yhu¹sīn¹ki³tu¹wa². Nxe³sīn¹ki³jau³nū³su² nxe²e³kxi¹-nx2ti³sī¹na¹wa². 4 Jā¹nxe³sīn¹ki³te³lhxā³ wān³txai²na² i³tih³nxe³nx2ti³sī¹na¹wa². I³ka³li³sxā³ i³wi¹lxon³kxi²ta³lun³ki³te³lhxā³ ũ³wha²li¹lhxā³ i³tih³nxe³nx2ti³sī¹na¹wa².

Sū³na² ha²te¹ti³hū³jah¹lo²su²

5 Nxe³sī¹na¹jau³xa²sa¹, Je³su² Kris²tu³jah¹lai²na² wān³txa² ain³kxi²sī¹na¹jau³xa²sa¹:

—~Txa²wā¹sū³na² ha²te¹ju³ta² so¹lxi³ te²hū³jah¹lai²la¹l¹.

Hai³txi³ ka³nxah³ti²hū³ju³ta³la³ yū³ti³hex¹jah¹lo²sxa³wi¹. 6 Nxe³kxe³kxai³lu¹:

—~Txa²wā¹sū³na² i³we¹jah¹lo²sa¹l¹. Nxe³ki³kxai²nān²tu³ hau³hau³kon³sxā³ ka³nxah³ti³hū³ju³ta³la³ ko³nxe³ti³ kái³sxā³ yxau²xai³ki³kxai²nān²tu³ ki³ha³nhī³-ki³tā³la². Hai³txi³ wain³txi³ wāx3txi³ yxau²xai³lhī³ki³sxa³wa². 7 Yxān¹ta¹ Sū³na² sa²ha²te¹kxi²nē³ju³ta² yxau²xai³ki³kxai²nān²tu³, Sū³na² a²ha²tet¹lxsā³ yxau²-xai³kxa² ya¹nxe³ki³kxai²nān²tu³, txa²wā¹nū³ka³txi³ki³na¹xai²na² wi¹we¹yhu¹sxā³ yxau³hū³ki³tā³la². Nxe³ki³kxai²nān²tu³, Sū³na² A²ta²ha² Je³su²jah³la² ya³lu²kxi²nē³-ta¹hxai²hē¹la². A²ti³ha²yau³xa² ha³li³hxan³ta¹hxai²hē¹la². Nxe³ju³tan¹te²kxa³ya³lhu² txa²wā¹ko³nxe³ti³ kái³ki³ju³ta² ha³kxa¹ wxa²han³kxi²ti³nē³lhī³nx2na³la².

8 Jā¹nxe³jau³kxai³lu¹:

—~Txa²ē¹nāu³a¹ ko³nxe³thin¹ju³ta³la³ yū³te²txā³wi¹. Nxe³ki³kxai²nān²tū³ i³ki³ha¹kxi²nha²hī³ki³tā³la². Hai³txi³ a²ya³la³tu³ wān³txi³tu³ yū³hī³ki³sxa³wa². 9 Yxān¹ta¹ txa²wā¹ko³nxe³ti³ kái³ki³ju³ta² ū³ho³ki³sxa³kxe³tu³, e³lē³na² Sū³na² i³yau¹ū³nha²ye²ki³kxai²nān²tū³, Sū³na² wi¹lhin¹khai¹-nxe³sxā³ wain³txi³ kái³jah¹lai²la¹wa². Nxe³ha²kxai³ txa²wā¹ko³nxe³ti³ kái³ki³ju³ta² wxa²wa²su¹tē³lha²kxai³ txa²wā¹i³lxi³thin¹ki³sxa³ju³ta² whāi²-na¹ wxa²ha³kxi²ti³nē³lha²kxai³ Sū³na² hxi²ka² nxe³nē³lhī³nx2na³la².

10 Yxān¹ta¹:

—~Ko³nxe³ti³ kái³a¹ju³ta² yū³sa²nxa³i¹. Nxe³ki³kxai²nān²tū³ Sū³na² ki³han³jah¹lo²lo³thī³ki³tā³la². Nxe³ki³kxai²lē¹. Sū³na² wān³txa² hai³txi³ txa²wā¹ē¹nāu³a¹ yxau³nē³lhī³nx2nxa³wa².

Je³su²jah³la² ā³yo²nū¹nē³jah¹lo²su²

2 1 Txa²wē³ha³lxi³nāu³xāi³. Ko³nxe³ti³ kái³yah³lxin¹kxa²yan³ti³su² ū³-wha²li¹lya³nx2ta¹wa², wān³txai²na²sa³. Nxe³yān¹ta¹ a²nū²a² i²li³te² i³nxa² ko³nxe³ti³ kái³in¹kxai²nān²tū³, Je³su²jah³lo²su² te²an²tū³ Sū³na² A²hxi²kan¹ta² Si³yxau³tāu³lo³kxah³lo²su² ha²kxai³, wain³khaix¹jah¹lo²su² ha²kxai³ nxe³jah¹lai²la¹wa². Ā³yo²nū¹nx2jah¹lo²nū³ai²la¹wa². A²nxe³jah¹la² Sū³na² Si³yxau³tāu³a¹ ā³yo²nū¹nxa²lxi³tu¹wa². 2 A²nxe³jah¹lo²su² te²an²tū³, Je³su²jah³la² ya³lu²kxi²nē³lha²kxai³ txa²wā¹ko³nxe³ti³ kái³ki³ju³ta² wah³-ha² ū³yho³hi²na²hē³la². Nxe³ju³tan¹te²kxa³ya³lhu² yxo²i²ki³kxai²nān²tū³ txa²wā¹ko³nxe³ti³ kái³ki³ju³ta² wxa²wa²su¹tē³na³la². Txa²wā¹ko³nxe³ti³ kái³ki³ju³tain²txi³ wxa²wa²su¹tē³lha²kxai³, a²nū²a² yxo²ha³kxa¹ ko³nxe³ti³ kái³ain¹ju³tain²txi³ whāi²na¹ wxa²wa²su¹tai¹nha²kxai³ nxe³jah¹lai²la¹wa².

3 Nxe³ai¹nha²kxai³ i³kwa³na³nē³jau³xa² ha³kxa¹ sa²yo²hau³ko³ki³kxai²nān²tū³:

—~Sū³na² wi¹li²a¹xā¹. Nxe³ki³jau³su² txa²wā¹ē¹nāu³a¹ au³txi³ wi¹ko³-nha²hī³ki³tā³la². 4 Yxān¹ta¹ a²nū²a² i²li³te²su² te²an²tū³:

—~Sū³na² wi¹li²te²sa¹i¹. Nxe³ain¹kxa²ha³tā³nxān²txi³ Sū³na² i³kwa³na³nē³-jau³xa² sa²yo²we¹txai¹nxa³kxai²lē¹. Ki³han³jah¹lo²sai¹nhī³nx2na³la². Hai³txi³ Sū³na² wān³txi³tu³ a²ya³la³lyau³tu³ nxū²kwai³yxau³jah¹lo²sai¹nhī³nx2nxa³wa². 5-6 Yxān¹ta¹ Sū³na² wān³txa² sa²wai³wait3sxa³ sa²yo²hau³ko³ki³kxai²nān²tū³ Sū³na² a³lxi²nē³lhxā³ nxū²kwai³yxau³khaix¹nē³lhī³nx2na³la². Jā¹nxe³sxā³:

—~Sū³na² ā³nū²nxi²sxā³ yxau³ye²nha²jah¹lo²sa¹i¹. Nxe³ki³kxai²nān²tū³ Je³su²jah³la² kái³kxa² yā¹nxe³sxā³ ā³hxi²so¹ya³sah¹lxi³hē¹la². A²nxe³sxā³ nxe³ki³kxai²nān²tū³ ya²la³tu³ Sū³na² ā³nū²nxi²sxā³ yxau³ye²nha²ki³tā³la².

Wān³txa² tah²yau³hū³jau³xa² i³kwa³na³nē³jau³su²

7 A³lxi¹nx2ta¹tū³ka³txāi³. Hai³txi³ tah²yau³la³ Sū³na² i³kwa³na³nē³jau³la³ ū³wha²li¹lyah³nx2ti³nxa³wa². Yxān¹ta¹ tū³yau³xa² so¹lxi³ i³kwa³na³nē³jau³-xa² so¹lxi³ wān³txa² txa²wā¹si³kxā³nāu³u¹tai²na² yū²sa²tē³nx2ti³jau³xa² so¹lxi³ ū³wha²li¹lyah³nx2ta¹wa², txa²wā¹si³kxā³nāu³u¹tai²nān¹te²tū³ ain³kxi²sa²-tē³yah³lxin¹jau³xa²sa². 8 Yxān¹ta¹ wān³txa² wi¹jau³xa² tah²yau³hū³jau³xa²

i³kwa³na³ne³jau³xa² ũ³wha²li¹lyah³nx2ta¹wa². Nxe³ju³ta²sa¹: Ha³lo²a² ka³nxah³-ju³ta² sa²wa³to²kxi²sxã³ hxa³te³lhxã³ nxe³ha²kxai³ Sũ³na² ha²te¹khai³ju³ta² kwẽn¹ta²na² sa²ha²te¹tẽ³lha²kxai³ nx2na³la². Nxe³sxã³ wãn³txai²na² tah²yau³hũ³-jau³xai²la¹wa². Nxe³jau³xai²na² a²ya³la³lyau³xa² sa²ye³ka¹tẽ³na³la². Je³su²jah³la² yxau²xai³ju³tain²txi³ wãn³txai²na² sa²ye³ka¹tẽ³lha²kxai³ wxa²nũ³ka³txi³ i³nxai²na² yxau²xai³lyah³lxin¹ju³tain²txi³ wãn³txai²na² sa²ye³ka¹ta²lxihã²kxai³ nx2na³la².

9A²nũ²a² i²li³te²su² te²an²tu³:

—~Sũ³na² ha²te¹ju³ta² yxau³na¹i¹. Nain¹kxa²ha³ta³nxã²ti³:

—~Txa²wã³tã³xa² yxo²kwĩn¹kxi²sa³nhã¹. Nain¹kxai²lẽ¹. Hãi¹nxe³sxã³ ka³nxah³-ju³ta² so¹lxĩ³ yxau³hĩ³nx2na³la². 10Jã¹nxe³jut3su² a²nũ²a² i²li³nũn³te²su² te²an²tu³:

—~Txa²wã³tã³xa² a³lxĩ²sa³nhã¹. Nain¹kxai²nãn²tu³ Jah¹la² so¹lxĩ³ Sũ³na² ha²te¹ju³ta² yxau²xai³jah¹lo²la³hĩ³nx2na³la². A²nxe³jah¹la²:

—~Kõ³nxe³ti³ kãĩ³a¹tũ¹xã¹. Nxe³jau³su² yũ³jah¹lo²su² hĩ³nx2nxa³wa².

11Yxãn¹ta¹:

—~Txa²wã³tã³xa² yxo²kwĩn¹kxi²sa³nhã¹. A²nũ²a² i²li³te²la³ nxe³-kxai²nãn²tu³ kõ³nxe³ti³ kãĩ³sxã³ yxau²xai³lhĩ³nx2na³la². A²nxe³jah¹la² yxau²xai³jut3sũ³ju³ta²sa¹. Ka³nxah³ju³ta² yxau², ka³nxah³ju³ta² ai³li², ka³nxah³ju³ta² wxa²ye³tĩ¹la³kxi² nxe² yxau²xai³jut3sũ³na³la². Tih³na² wain³-tũh³na² hxi²kan¹txi³ i²jah¹lo²sxa³wa². Nxe³jut3sũ³nxe² yxau²xai³lhĩ³nx2na³la².

12Wẽ³ha³lxĩ³nũ³kã³txãĩ³. Ne³ka²ki²sah¹lxĩ³hẽ¹la². Wxa²kõ³nxe³-ti³ kãĩ³yah³lxin¹ju³ta² wxa²wa²su¹txa²lxĩ³taĩ²tu³wa². Je³su²jah³la² ya³lu²kxi²ne³ju³tan¹te²kxa³ya³tu³ kõ³nxe³ti³ kãĩ³yah³lxin¹ju³ta² wxa²wa²su¹txa²-lxĩ³taĩ²tu³wa². Yah³lxĩ³nha²kxai³ ũ³wha²li¹lyah³nx2ta¹wa². 13Wi³nu²nãu³xãĩ³. Ne³ka²ki²sah¹lxĩ³hẽ¹la². Jah¹la² txa²wã³si³kxã³nãu³u¹taĩ²na² yxau²sa²tẽ³jah¹la² wi¹li²yah³lxĩ³te²si¹lxa². Nxe³yah³lxĩ³te²si¹nha²kxai³ wãn³txai²na² ũ³wha²-li¹lyah³nx2ta¹wa². Sax3ne³lax3ku³nãu³xãĩ³. Ne³ka²ki²sah¹lxĩ³hẽ¹la². A²ta³a² kõ³nxe³thin¹jah¹lo²khai³su² nũ³kxũn³txi³ ã³sen³sai¹yah³lxĩ³nhẽ³la². Nxe³yah³-lxĩ³te²si¹nju³su² wãn³txai²na² ũ³wha²li¹lyah³nx2ta¹wa². Wẽ³ha³lxĩ³nãu³xãĩ³. Ne³ka²ki²sah¹lxĩ³hẽ¹la². Sũ³na² Si³yxau³tãu³a¹ wi¹li²yah³lxĩ³te²si¹lxa². Nxe³yah³-lxĩ³te²si¹nha²kxai³ wãn³txai²na² ũ³wha²li¹lyah³nx2ta¹wa².

14Wi³nu²nãu³xãĩ³. Ne³ka²ki²sah¹lxĩ³hẽ¹la². Jah¹la² txa²wã³si³kxã³nãu³u¹taĩ²na² yxau²xai³jah¹la² wi¹li²yah³lxĩ³te²si¹lxa². Nxe³yah³lxĩ³te²si¹nha²kxai³ wãn³txai²-na² ũ³wha²li¹lyah³nx2ta¹wa². Sa³nxe³lax3ku³nãu³xãĩ³. Ne³ka²ki²sah¹lxĩ³hẽ¹la². Nũ³kxũn³yah³lxĩ³te²si¹nha²kxai³, Sũ³na² wãn³txa² nxũ²kwai³yxau³nx2ti²ha²-kxai³, kõ³nxe³thin¹jah¹lo²khai³su² nũ³kxũn³txi³ ã³sen³sai¹yah³lxĩ³nha²kxai³ yah³lxĩ³te²si¹lxa². Nxe³yah³lxĩ³te²si¹nha²kxai³ wãn³txai²na² ũ³wha²li¹lyah³-nx2ta¹wa². 15Na¹jau³xai²na²sa¹, kõ³nxe³ti³ kãĩ³ain¹tũ³kã³txa² yxau²xai³lain¹kxa² ya¹nxe³jut3su² ten³yah³lxĩ³txa³hẽ¹la². Te²yã¹nxe³sxã³ kõ³nxe³ti³ kãĩ³sxã³ yxau²-xai³lain¹kxa² ya¹nxe² kãĩ³ti³ten³yah³lxin¹kxai²nãn²tu³ hxi²kan¹ti³ Txa²wã¹sũ³na² a³lxĩ²yah³lxĩ³hĩ³nx2nxa³lxa². 16Nxe³yah³lxĩ³nha²kxai³ kõ³nxe³ti³ kãĩ³ain¹-tũ³kã³txai²na² yxau²xai³lain¹ju³ta² hai³txi³ Txa²wã¹sũ³na² a²ten³jut3sxa³wa². Kõ³nxe³thin¹sxã³ kãĩ³ju³ta² ya³nĩ³li³yah³lxin¹kxai²nãn²tu³ Txa²wã¹sũ³na² a²ten³-

jut3sxa³wa². ĩ²li³ju³ta² ko³nxe³ti³ yxo²kwain³yah³lxin¹kxai²nān²tu³ Txa²wā¹sū³na²
 a²ten³jut3su² nū³nxa³wa². Yxau²xai³yah³lxin¹ju³tai²na² yxo²kāin²ti³nha²sxā³
 ĩ³ye³kxi²nyhah¹lxin¹kxai²nān²tu³ hai³txi³ Txa²wā¹sū³na² a²ten³jut3sxa³wa².
 Ju¹tai²na² ha³kxa¹ ko³nxe³ti³ kái³ain¹tū³ka³txa² yxau²xai³lain¹ju³tai²la¹wa².
 17Nxe³kxe³su² ko³nxe³ti³ kái³ain¹tū³ka³txai²na² yxau²xai³lain¹ju³ta² hxa³ni²
 ya³ni¹lain¹ju³ta² hxa³ni² nxe³tu¹wa². Nxe³to³ta¹ Txa²wā¹sū³na² a²ten³jau³xa² sa²-
 yxo²we¹te²su² te²an²tū³ hxa³nxa³kxe³su² yxau²xai³lain¹tu¹wa².

Je³su²jah³la² ĩ³kox1ko¹son²kxi²jah¹lo²su²

18Txa²wē³ha³lxī³nāu³xāi³. Ha³lo²ai²na² hxa³n³je³na³kxa² yau³son³na³la².
 Yau³son³kxe³su² Je³su² Kris²tu³jah¹la² ĩ³kox1ko¹son²kxi²jah¹lo²su² jah¹la²:
 —~Je³su²jah³la² yxo²kwīn¹kxi²na¹nhā¹. Nxe³jah¹lo²su² jah¹la² wxā³kxe²-
 ya¹nhē³tu¹wa². Wxā³kxe²ya¹nhē³ju³ta³nū³a² ain³kxi²yah³lxin¹tai¹ti²tu³wa².
 Nxe³jut3su² ko¹ko¹xa²nū³ka³txa²:

—~Je³su²jah³la² yxo²kwīn¹kxi²na¹nhā¹. Te²yā¹nxe³tū³ka³txa² kái²li³tū³ka³txa²
 wxā³kxe²ya³nhē³lain¹tai¹ti²tu³wa². Nē³lai¹nha²kxai³, ha³lo²ai²na² hxa³n³te³-
 lhxā³ nxe³ju³ta²nū³a² a³la³kxi²ki³tā³la². 19A²nxe³tū³ka³txa² ko¹kon¹tū³ka³txai²lē¹.
 Ā³na¹nē³lain¹sxā³ a³li³ain¹tai¹ti²tu³wa². Hai³txi³ txa²wā¹yū¹ti³sai¹nxa³wa². Txa²-
 wā¹yū¹ti³sain¹te²la³te²kxai³ ā³na¹nē³lai¹nhī³nx2nxa³wa². Hāi¹nxe³sxā³ ā³nū²ti²sxā³
 yxau³ya³nhē³lai¹nhī³nx2na³la². Yxān¹ta¹ ā³na¹nē³lain¹tai¹ti²tu³wa². Ai¹nha²kxai³
 txa²wā¹yū¹ti³sai¹nxa³jau³su² nxēn³tain¹na³na¹. Nxain¹jau³su² a³la³kxi²ki³tā³la².

20Yxān¹ta¹ Je³su²jah³la² hxi²ka² wi¹lhin¹jah¹la² hxi²ka² Sū³na² Yāu³ka³-
 jxah¹la² ā³nxū²kwai³wi¹nx2ti³tai¹ti²tu³wa². Yah³lxī¹nha²kxai³ a²yen³kxa²
 ha³kxa¹ a³la³kxi²ta³lun²yah³lxī¹lxa². 21Ū³wha²li¹lyah³nx2ta¹ju³tai²na² wān³-
 txa² a²ya³la³lyau³tū³ jau³xa² wxa²nū³ka³txa² wi¹ko³nhyah¹lxin¹kxe³kxai³
 ū³wha²li¹lyah³nx2ta¹wa². Hai³txi³ wān³txa² wi¹ko³nhyah¹lxan³ju³ta³la³ ū³wha²-
 li¹lyah³nx2ti³nxa³wa². Jā¹nxe³jut3su² ki³han³jah¹lo²su² te²a² hai³txi³ Sū³na²
 Wain³jah¹lo²khai³xa² a²sa³wit3sxa³wa². Ju¹ta² wi¹ko³nhyah¹lxī³nū³ni¹lxa².

22Ki³han³jah¹lo²khai³su² e³te³nah¹lxī¹:

—~Hai³txi³ Je³su²jah³lo²la³ Sū³na² A²hxi²kan¹ta² Si³yxau³tāu³lo³kxah³lo²su²
 ti³he¹nx2nxa³i¹. Ai¹nhxai²na²hē³la². A²nxe³jah¹la² ki³han³jah¹lo²khai³xai²la¹-
 wa². Te²su² Sū³na² A²ta²ha² ĩ³kox1ko¹son²kxi²jah¹lai²la¹wa². A²nxe³jah¹lo²su²
 te²kxai³lu² Txa²wā¹sū³na² Si³yxau³tāu³ain²txi³ e²nha²kxai³ A²ta²hain²txi³ e²-
 nha²kxai³ nxe³jah¹lai²la¹wa². 23A²nū²a² ĩ²li³te²su² te²an²tū³:

—~A²ta²ha² Je³su²jah³la² e²na¹xā¹. Nxe³kxai²nān²tū³ hai³txi³ Txa²wā¹-
 wī³na² yxau³kxi²jah¹lo²su² hī³nx2nxa³wa².

Yxān¹ta¹ a²nū²a² ĩ²li³nūn³te²su² te²an²tū³:

—~A²ta²ha² yxo²ĩ²a¹xa¹. Nxe³kxai²nān²tū³ Txa²wā¹wī³na² yxau³kxi²-
 jah¹lo²su² hī³nx2na³la².

24Nxe³ha²kxai³ wān³txa² kxā³nhxī¹nu¹tai²nān¹jau³xa² ain³kxi²-
 sa²te³kxah¹lxin¹jau³xan²tū³ ū³nhū²kwai³wxē³nhat1jah³lxī³hē¹la².
 Nxe³jau³xai²na² ū³nhū²kwai³wxē³nhyah¹lxin¹kxai²nān²tū³, A²ta²hain²txi³

ã³nũ²ti²sxã³ yxau³ye²nyhah¹lxi¹nha²kxai³, A²wĩ³na² Si³yxau³tãu³ain²txi³
ã³nũ²ti²sxã³ yxau³ye²nyhah¹lxi¹nha²kxai³ nxe³nyhah¹lxin¹tu¹wa². 25Nxe³-
nyhah¹lxin¹ju³ta² ka³te³na² wi¹tãu³a¹ Je³su²jah³la² i³ye³ũ¹nhẽ³tai¹ti²tu³wa².

26Wãn³txai²na² ü³wha²li¹lyah³nx2ta¹wa². A²nũ²-
a² i³ki³ha¹kxi²sa²kex3so¹nx2ti³te³lhxã³ o¹la³kxain¹na³la².
Ã³n³kex3tũ³ain¹yah³lxin¹kxa²yan³ti³su² i³tih³nxe³nx2ta¹wa². 27Yxãn¹ta¹
Txa²wã¹sũ³na² Yãu³ka³jxah¹la² Je³su²jah³la² ü³hũ¹nx2ti³kxah³lo²su² jah¹-
la² nxü²kwai³yxau³nx2ti³na³la². A²nxe³jah¹la² a²yen³kxa² yxo²ha³kxa¹
i³yau¹ü³nx2ti³jah¹lai²la¹wa². Wãn³txi³khai³xa² so¹lxi³ i³yau¹ü³nx2ti³jah¹-
lai²la¹wa². Hai³txi³ ki³han³jah¹lo²sxa³wa². Yah³lxi¹nha²kxai³ a²nũ²a² ã³xa²
i³yau¹ü³nx2ti³jah¹lo²nü³a² yü³nx2ti³xa³kxa²ha³ta³nxãn²txi³ a²yen³kxa²
yxo²ha³kxa¹ a³la³kxi²yah³lxi³hĩ³nxa¹lxa². Yah³lxi¹nha²kxai³ Txa²wã¹sũ³-
na² Yãu³ka³jxah¹la² wãn³txa² sa²yxo²wet¹sxã³ Je³su²jah³la² ã³nũ²ti²sxã³
yxau³nha²je¹jah¹lxi³hẽ¹la².

28Txa²wẽ³ha³lxi³nãu³xãi³. Je³su²jah³lo²kxai³lu² ã³nũ²ti²sxã³ yxau³-
nha²je¹jah¹lxi³hẽ¹la². Nyhah¹lxin¹kxai²nãn²tũ³ Txa²wã¹hxi²kan¹ta²
Si³yxau³jah¹la² wxã³sxã³ ã³yũ¹nĩ³tãu³a¹ hxi²ka¹ka¹nha²sxã³ yxau³nha²ye²-
yah³lxi³hĩ³nxa¹lxa². Hai³txi³ ke³kon³ki²sxã³ ãu²li²yah³lxi³hĩ³nx2nxa³lxa².

29Jã¹nxe³jut3su²:

—~Txa²wã¹sũ³na² Wain³ta² Si³yxau³jah¹lo²su² na³na¹. Nxe³jau³-
xa² wi¹ko³nyhah¹lxi¹lxa². Yah³lxi¹nha²kxai³ a²nũ²a² wain³txi³ kãi³sxã³
yxau³xai³te²su² te²yxo²ha³kxa¹ Txa²wã¹sũ³na² wẽ³ha³lxi³sain¹na³na¹.
Nxe³jau³xai²na² wi¹ko³nhat¹jah³lxi³nü³nhẽ¹la².

Txa²wã¹sũ³na² wẽ³ha³lxi³su²

3 1Txa²wã¹wĩ³na² kãin² a³lxi²khaix¹nẽ³na³la². Nxe³nẽ³ju³ta² i²jah¹lxi³-
hẽ¹la². Kãin² a³lxi²khaix¹nẽ³lha²kxai³ Sũ³na² wẽ³ha³lxi³lo³tẽ³na³la².
Nẽ³lha²kxai³ Sũ³na² a²wẽ³ha³lxi³su² k̄i³tã³la², kwẽn¹tai²nah¹lxa². Nxe³-
k̄i³sa²kxai³ ko³nxe³thin¹ko³xai²nãn¹tũ³ka³txai²li² wi¹lĩ²nẽ³lai¹nx3tho³la²,
Txa²wã¹wĩ³na² wi¹lĩ²ai¹nxa³ha²kxai³la². 2Txa²wã¹tã³nãu³xãi³. A³lxi¹-
nx2ta¹tũ³ka³txai³. A²ha¹ kwẽn¹tai²na² Sũ³na² wẽ³ha³lxi³su² k̄i³tã³la².
Yxãn¹ta¹ yxan¹nãu³a¹ ih¹nxe³nxü²xi³khai¹nxe³sxã³ yxau³xai³lhĩ³k̄i³te³ji¹ku².
Nxe³k̄i³nha²wa². Nxe³k̄i³kxa² ha³ta³nxãn²txi³ yxan¹nãu³a² Je³su²jah³la²
ã³yu¹nẽ³te³nãu³a¹ Je³su²jah³la² nẽ³te²hũ³kxa² yã¹nxe³k̄i³tu¹wa², a²ya³la³tũ³
Sũ³nu²khai³xa² txa²wã¹ye³na² waun³ta³ki²la² i²k̄i³sa²kxai³la². 3Nxe³nẽ³-
jau³nü³su² wi¹ko³nha²k̄i³tã³la². Nxe³k̄i³kxai²nãn²tũ³ jau¹xai²na² ain³kxi²sxã³
yxau³xai³k̄i³tũ³ka³txi³ ki³na¹xai²na² hã¹nxe³ta¹ ko³nxe³ti³ kãi³sxã³ yxau³-
xai³k̄i³ju³ta² ã³na¹sxã³ ã³waix3kxi²so¹nha²hxi³k̄i³tã³la², Je³su²jah³la²
Wain³txa² Si³yxau³jah¹lo²su² ha²kxai³la².

4Jã¹nxe³jut3su² ko³nxe³ti³ kãi³k̄i³kxai²nãn²tũ³ Sũ³na² i³kwa³na³nẽ³jau³-
xa² sa²yxo²ã³i² yxau³xai³lhĩ³k̄i³tã³la². Ko³nxe³ti³ kãi³k̄i³ju³tain²txi³ Sũ³na²
sa²yxo²ã³k̄i³ju³tain²txi³ te²ju²hẽ³la². 5Yxãn¹ta¹ ko³nxe³ti³ kãi³k̄i³ju³ta²

wxa²hxa³kxi²nē³te³lhxā³ Je³su²jah³la² wxā³kxi²nē³na²hē³la². A²nxe³jah¹-
la² hai³txi³ ko³nxe³ti³ kái³ju³ta³la³ yū³ti³hexljah¹lo²sxa³wa². Jau¹xai²na²
wi¹ko³nhyah¹lxi¹lxa². 6Nxe³ha²kxai³ Je³su²jah³la² ā³nū²kxi²sxā³ yxau²-
xai³nha²ye²kí³kxai²nān²tu³ ko³nxe³ti³ kái³sxā³ yxau²xai³kí³ju³ta³la³
yū³nē³lhí³nx2nxa³wa². Yxān¹ta¹ ko³nxe³ti³ kái³sxā³ yxau²xai³kí³-
kxai²nān²tu³, hai³txi³ Je³su²jah³lo²la³ wi¹lí²kí³sxa³ha²kxai³, hai³txi³
txa²wā¹ē¹nāu³la³ Je³su²jah³lo²la³ a³la³kxi²kí³sxa³ha²kxai³ nxe³hí³kí³tā³la².

7Txa²wē³ha³lxāi³. A²nū²a² ā³xa² í³ki³ha¹kxi¹nx2ti³sxā³ ā³ke³tū¹nx2ti³-
ha³ta²wa². A²nxe³jah¹la² yxo²i²yah³lxi³txa³hē¹la². A²nū²a² wain³txi³
kái³sxā³ yxau²xai³kxai²nān²tu³ si³ka³ka³kxi² wain³jah¹lo²su² te²ju²hē³la².
Je³su²jah³lo²kxai³lu² Wain³ta² Si³yxau³jah¹lo²su² te²ju²hē³la². Nxe³kxa²
yā¹nxe³kxe³hū³sxā³ wain³txi³ kái³sxā³ yxau²xai³kxai²nān²tu³ Je³su²jah³-
la² yā¹nxe² wain³jah¹lo²su² nūn³te²ju²hē³la². 8Yxān¹ta¹ ko³nxe³ti³ kái³sxā³
yxau²xai³te²nān²tu³ a²ta³a² sa³wi³sa² te²ju²hē³la², a²wi¹lhin¹khai¹xu¹tai²-
na² a²ta³a² ko³nxe³ti³ kái³sa²tē³jah¹lo²su² ha²kxai³la². Ain¹sxā³ a²yen³kxa²
a²ta³a² hxi²ka² kái³kxa² a²yo²ha³kxa¹ ko³nxe³khaixl¹te²ju²hē³la². Yxān¹ta¹
Txa²wā¹sū³na² A²ta²ha² Je³su²jah³la² wxā³na²hē³la². Ain¹sxā³ a²ta³a² kái³-
kxe³su² te²yen³kxa² ha³kxa² wxa²hxa³te³lhxā³ Je³su²jah³la² wxā³na²hē³la².

9A²nū²a² Txa²wā¹sū³na² tah²lxi³ we¹kxe³su² te²an²tu³ hai³txi³ ko³nxe³-
ju³ta³la³ kái³sxā³ yxau²xai³te²sxa³yu²hē³la², Txa²wā¹sū³na² Wi¹lhin¹te²
Si³yxau³tāu³a¹ nxū²kwai³yxau³ye²ha²kxai³la². A²nxe³te²su² hxi²kan¹txi³ ko³-
nxe³ju³ta³la³ kái³sxā³ yxau²xai³yu²te²sxa³yu²hē³la², Txa²wā¹sū³na² tah²lxi³
we¹kxe³su² ha²kxai³la². 10Sū³na² wē³ha³lxa² ha³na³ka³lxi³ wi¹ko³nha²ha²kxai³,
a²ta³a² wē³ha³lxa² ha³na³ka³lxi³ wi¹ko³nha²nū³nha²kxai³, nxe³te²ju²hē³la².
Wi¹ko³nha²kí³te³nah¹lxi¹, a²nū²a² í³lxi²te²su² te²an²tu³ wain³txi³ kái³ai¹nxa³-
kxai²nān²tu³ hai³txi³ Sū³na² wē³ha³lxi³sain¹te²sxa³yu²hē³la². Te²ya¹nxūn³sxā³:
—~Txa²wā³tā³xa² a³lxi²sa²nxā³nhā¹. Nain¹kxai²nān²tu³ hai³txi³ Sū³na²
wē³ha³lxi³su²nūn³te²sxa³yu²hē³la². Jau¹xai²na² wi¹ko³nha²hí³kí³tā³la².

A³lxi²waun¹nyhu¹kí³jau³su²

11-12Wān³txa² txa²wā¹si³kxā³nāu³u¹tai²nān¹jau³xa²sa¹,
ain³kxi²sa²te³yah³lxin¹jau³xa²sa¹:

—~A³lxi²waun¹yha¹sah¹lxi³hē¹li¹. Nxe³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². Hai³txi³
Ka³i²ah³lo²nu¹tai²na² yxau²xai³kxu¹jā¹nxe³yah³lxi³txa³hē¹la². Sa³ta³na²jah¹-
la² a²sa³wit3su² ta¹hxai²hē¹la². A²nxe³jah¹lo²nu¹tai²na² sa²kxai³lu² a²lo³na²
í³su²lhā³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². Íh¹nxe³kxa²yan³ti²tā³ nūh¹ a²lo³na² í³su²lhā³ta¹-
hxai²te²sē¹na²? Nxe³ju³ta² a²lo³na² wain³txi³ kái³ha²kxai³ a²ka³na³na² sa²kxai³lu²
Ka³i²ah³lo²nu¹tai²na² sa²kxai³lu² ko³nxe³ti³ kái³ha²kxai³ nxe³ye²yhu¹kxan²ta¹,
a²lo³na² í³su²lhā³yha¹ta¹hxai²ti³ai¹tu³wa². Jā¹nxe³yah¹lxi³txa³hē¹la².

13Txa²wā³tā³nāu³xāi³. Ne³ka²ki²sah¹lxi³hē¹la². Ko³nxe³thin¹-
sxā³ kái³sxā³ yxau²xai³lain¹tū³kā³txa² ten³nx2txai¹nxa³jut3su²
í³wā³wā³txi³yah¹lxi³txa³hē¹la².

—Ĩh¹nxe³kxa²yan³ti³tã³ ten³nē³lain¹to²hxa³ye²sin²ta²ku² ain¹ki³nhai¹. Nxe³-yah³lxi³txa³hē¹la². 14Kxã³nxai³kxai³ ya³lu²te²hũ³nxe² yxau²xai³ki³tai¹ti²tu³wa². Yxã¹ta¹ Je³su²jah³la² yxo²i²ki³si¹na² ka³ten³nhũ³nxe² a²ha³ti³sai¹ki³tai¹ti²tu³wa². Ju¹tai²na² wi¹ko³nha²ki³tã³la². Txa²wã³tã³nãu³xa² a³lxi²waun¹nyhu¹ki³sa²kxai³ wi¹ko³nha²ki³tã³la². Nxe³yã¹ki³ta¹ txa²wã³tã³xa² a³lxi²waun¹nyhu¹ki³sxa³kxai³-nã²tu³ ya³lu²te²hũ³sxã³ yxau²xai³lhĩ³ki³tã³la². 15Jã¹nxe³sxã³:

—~Txa²wã³tã³xa² ten³nxa³nhã¹. A²nxe³jah¹lo²su² kxai²nã²tu³, su²lhã³nha¹-kxa² yã¹jah¹lo²su² hĩ³nx2na³la². Nxe³jut3su² hai³txi³ su²lhã³jah¹lo²la³ ka³te³na² wi¹tãu³a¹ yxau²xai³ti³hex1jah¹lo²su² hĩ³nx2nxa³wa². Nxe³jau³xai²na² wi¹-ko³nhyah¹lxi¹lxa². 16Je³su²jah³la² ya³lu²kxi²nē³na²hē¹la². Ka³te³na² wi¹tãu³a¹ ũ³hũ¹nē³te³lhxã³ ã³na¹nē³na²hē¹la². Nxe³sã²sxã³ ya³lu²kxi²nē³na²hē¹la². Nxe²-kã³i³kxi²nē³lhxã³ tah²yu³ta¹lxi³ a³lxi²waun¹yhu¹ki³ju³ta² i³yau¹ũ³nhē³na²hē¹la². Jã¹nxe³sxã³ a³lxi²waun¹yha¹sah¹lxi³hē¹la². Nxe³ki³sa²kxai³ txa²wã³ka³-tē³yu³ta² nxũ²kwai³yũ³nē³kxe³su² te²a² ã³na¹sxã³, txa²wã³wã³tã³nãu³xa² ya³lu²kxi²nũh¹ki³si¹nhē³jau³nũ³su², Sũ³na² i³ye³kxi²nē³kxai²nã²tu³, sa²yxo²-we¹ja³sah¹lxi³hē¹la². 17Jã¹nxe³jau³su² a²nũ²a² yen³kxa² yũ³te²su² te²an²tu³:

—~Txa²wã³tã³xa² toh³la³kxi²nha² yxau²ain¹nhã¹. Yxã¹tah¹lxi³na¹ sa²hau³-ko³tai¹na¹ju³ta² ten³sa²nxa³nhã¹. Nxe³kxai²nã²tu³ a²yen³kxi³jah¹lai²nã²tu³ hai³txi³ Sũ³na² a³lxi²nē³kxa² yã¹nxe³sxã³ kã³i³jah¹lo²su² ti³he¹nx2nxa³wa². 18Txa²wē³ha³lxi³nãu³xã³. Ne³ka²ki²sah¹lxi³hē¹la². Kwa² txa²wã¹yxo²a² so¹lxi³ a³lxi²waun¹yhu¹jau³la³ i³ye³ya³sah¹lxi³txa³hē¹la². A²ya³la²lyau³tu³ a³lxi²-waun¹yhu¹ki³jau³xa² txa²wã¹hxi²ka² whã²na¹ wi¹ hxi²kã³yha¹sah¹lxi³hē¹la².

Txa²wã¹sũ³na² yen³nãu³a² i³nxũ²kwai³lxũ¹nē³jau³su²

19Nxe³ki³kxai²nã²tu³:

—~Sũ³na² wain³khai³nxe³jah¹la² a²wē³ha³lxi³syu¹ki³tã³na¹. Nxe³jau³xai²na² wi¹ko³nha²hĩ³ki³tã³la². Nxe³sxã³ Txa²wã¹sũ³na² yen³nãu³a¹ ã³wxe³nũ¹nhē³lhxã³ yxau²xai³ki³tã³la². 20Yxã¹ta¹ txa²wã¹ẽ¹nãu³a¹ i³ye³kxi²nha²ki³kxai²nã²tu³, ko³nxe³thin¹si¹nhē³jau³su² i³ye³sxã³ ko³nxe³ti³ i³yĩ¹lhē³kxa² ha³ta³nxã²txi³, Txa²wã¹sũ³na² ã²la² kã³in²khai¹nxe³sxã³ a²yen³kxa² ha³kxa¹ a³la³kxi²khaix1jah¹-lai²la¹wa². Txa²wã¹ẽ¹na² ten³sa²wa²tot1sai¹nē³lhxã³ a³la³kxi²khaix1jah¹lai²la¹wa². 21-22A³lxi¹nx2ta¹tu³ka³txã³. Ne³ka²ki²sah¹lxi³wxa². Txa²wã¹ẽ¹nãu³a¹ ko³-nxe³thin¹si¹nhē³jau³su² i³ye³kxi²nha²ki³sxa³kxai²nã²tu³, hxi²ka¹ka¹nha²la² Txa²wã¹sũ³na² yen³nãu³a¹ yxau²xai³lhĩ³ki³tã³la². Nxe³ki³kxai²nã²tu³ a²yen³kxa² i²li³ki³kxa² i³wã³txi³sain³ki³kxa² yxo²ha³kxa² ũ³yhen³kxi²nē³lxi¹nhĩ³nx2na³-la². Txa²wã¹sũ³na² i³kwa³na³nē³jau³xa² sa²wai³wait3sxã³ sa²yxo²we¹ki³si², hã¹i¹nxe³sxã³ i³wilxon³kxi²ki³si¹jau³su² kã³ki³si², nxe³ki³sa²kxai³la². 23I³kwa³na³-nē³jau³xa²sa¹. Je³su²jah³la² Txa²wã¹sũ³na² A²ta²ha² Txa²wã¹sũ³na² A²hxi²kan¹ta² Si³yxau³tãu³lo³kxah³lo²su² te²a² yxo²i², txa²wã¹wã³tã³nãu³xai²na² a³lxi²waun¹-yhu¹i² nxe³ya³sah¹lxi³hē¹la². Nxe³ki³jau³su² nxe³nē³lain¹ta¹hxai²ti³ai²ti²tu³wa².

24—~Txa²wã¹sũ³na² i³kwa³na³nē³jau³xa² sa²yxo²we¹ta¹xã¹. Nxe³ki³kxai²nã²tu³ Sũ³na² yxau²xai³lye²ki³sa²kxai³ yxau²xai³lye²nē³nũ³nha²kxai³ nxe³hĩ³nx2na³la².

Nxe³kxai²nān²tu³ Txa²wā¹sū³na² Yāu³ka³jxah¹la² ũ³hū¹nē³lhxā³ nxū²kwai³yxau³-
nē³ju³tan²te²ka³yā³lhu² Sū³na² yxau²xai³lye²nē³ju³ta² wi¹ko³nha²ki³tā³la².

Ya²la³lyau³su² tã³nxa² ki³han³jau³su² tã³nxa² a³la³kxi²ki³jau³su²

4 ¹A³lxi¹nx2ta¹tũ³kã³txãi³. Wãn³txa² ĩ²li³jau³xa² yxo²r²yah³lxi³sã²-
txa³hē¹la². Yah³lxi¹nx2yã³ti³su² ĩ³hau³kot3sxi²jah¹lxi³sã²nhē³la².

—~Sū³na² wãn³txi³khai³su² tã³nxa², kwa² ha³na³ka³lxi³ ã³lxi³jau³su²
tã³nxa² nēn³tã¹. Nxe³jah³lxi³hē¹la². Ki³han³tũ³kã³txa² Sū³na² wãn³txa²
ain³kxi²ki³lxo³nxe³sã³ ĩ³ye³tũ³kã³txa² kã²li³te²nũ³kã³txa², ha³lo²ai²na²
wxã³sã³ yxau³sã³ ĩ³ye³kxi²nē³lain¹to³nha³la². Nxe³ha²kxai³ nxe³jah³lxi³-
hē¹la². ²Ī³hau³kot3sxi²yah³lxi¹ju³ta²sa¹:

—~Je³su²jah³la² Sū³na² A²hxi²kan¹ta² Si³yxau³tãu³lo³kxah³lo²su² na³li¹.
Te²a² txa²wā¹nũ²ai²na² wxen¹nũ²la² yuh³xai²nān¹ta³ko³xai²na² wxã³-
ta¹hxai²hē¹li¹. A²nxe³jau³xai²na² a²nũ²a² ĩ³ye³kxai²nān²tũ³ nxe³te²a²
so¹lxi³, Sū³na² Yāu³ka³jxah¹la² nxū²kwai³yxau³jah¹lai²la¹wa². ³Yxã¹-
ta¹ nxe³jau³xai²na² sa²yxo²ã³jah¹lo²su² kxai²nān²tu³ hai³txi³ Sū³na²
ĩ³sa²si¹hã³kxah³lo²su² ti³he¹nx2nxa³wa². Sū³na² ko¹ko¹nũ³kã³txi³sai¹nhĩ³-
nx2na³la². A²nxe³tũ³kã³txa² ã³wã³ye²nē³lhi¹hain¹jau³nũ³su² kxã³nxai³tã²
ain³kxi²yah³lxi¹ta¹ti²tu³wa². Yxã¹ta¹ kwēn¹ta¹na² ã³yũ¹nē³lain¹na³la².

⁴Ye²nē³lain¹kxa² ha²tã³nxã²txi³ txa²wē³ha³lxi³ ĩ³nxai²na² Txa²wā¹sū³na²
wē³ha³lxi³syah¹lxi¹nha²kxai³ nũ³kxũ³txi³ Sū³na² ko¹ko¹nũ³kã³txai²na² ã³sen³-
sai¹ain¹yah³lxi³te²si¹lxa². Nxū²kwai³yxau³nx2ti³jah¹la² nũ³kxũ³sã³ kã²nã³la².
Yxã¹ta¹ a²ta² ha³lo²ai²na² hē¹jah¹la² ko¹ko¹nũ³kã³txa² nxū²kwai³yxau³yain¹-
jah¹la² kã²nã³wa². Nxe³ha²kxai³ yah³lxi³te²si¹lxa². ⁵Kox1ko¹xa²nũ³kã³txai²na²
a²si³yxau³tãu³a¹ ko³nxe³ti³ kã³sã³ yxau²xai³lain¹te² ha³lo²ai²la¹wa². Nxe³ha²kxai³
ko³nxe³ti³ kã³sã³ yxau²xai³lain¹te² yen³kxa² so¹lxi³ ĩ³ye³kxain¹tũ³kã³txai²la¹wa².
Nxe³ain¹jau³su², ko³nxe³ti³ kã³sã³ yxau²xai³lain¹tũ³kã³txa² nē³ka²kain¹na³la².
⁶Yxã¹ta¹ txa²wā¹nũ³kã³txai²na² Txa²wā¹sū³na² wē³ha³lxi³su² ki³tã³la². Ki³sa²kxai³
txa²wā¹wãn³txa² sa²kxai³lu², a²nũ²a² Sū³na² wi¹li²nha¹ti³kã³txa² hã¹nxe³ti³xa¹
ain³kxi²nē³lai¹nha²kxai³, ha³na³ka³lxi³ Sū³na² wi¹li²ai¹nxa³tũ³kã³txai²lê¹. Ain³kxi²-
nē³lai¹nxa³ha²kxai³ nxe³te²ju²hē³la². Nxe³jau³su² Sū³na² wãn³txa² ya³la³lyau³xan²tu³
wãn³txi³tũ³ a²e³te²su² te²a² ha³na³ka³lxi³ a³la³kxi², ki³han³jau³tũ³ ã³ke³tũ³si¹nhē³-
jau³xan²tũ³ a²e³te²su² te²lê¹ ha³na³ka³lxi³ a³la³kxi² nxe² ĩ³ye³ka¹thĩ³ki³tã³la².

Txa²wā¹sū³nu²kxai³lu² a³lxi²nyhu¹ki³ju³ta² a²wa³kxēn³yah³lo²su² jau³su²

⁷A³lxi¹nx2ta¹tũ³kã³txãi³. A³lxi²waun¹yha¹sah¹lxi³hē¹la², Txa²wā¹sū³na²
a³lxi²yhu¹tĩh³na² a²wa³kxēn³yah³lo²su² ha²kxai³la². Nxe³ju³ta²kxai³ Sū³na²
wē³nhĩ³nē³kxe³su² ki³sa²kxai³ Sū³na² wi¹li²nha²ki³sa²kxai³ nxe³hĩ³ki³tã³-
la². Nxe³ki³kxai²nān²tũ³:

—~A²nũ²a² ã³xa² tã³nxa² Sū³na² tã³nxa² a³lxi²na¹nhã¹. Nxe³ki³-
kxai²nān²tũ³ Sū³na² a³lxi²yhu¹ti³hi¹tē³jau³su² a³lxi²yhu¹hĩ³ki³tã³la².

8Txa²wā¹sū³na² kã³to³ju³ta² hã¹nxe³sxã³ a³lxi²jau³su² kã³jah¹lai²la¹wa². Nxe³ha²kxai³ a²nũ²a² i²li³te²lxi³ a²e¹nãu³a¹ i³ye³kxi²nha²kxai²nãn²tu³:

—A²nũ²a² ã³xa² a³lxi²sa²nxã³nha¹. A²nxe³jah¹lo²su² kxai²nãn²tu³ hai³txi³ Txa²wā¹sū³na² wi¹li²nha²jah¹lo²su² ti³hex¹lhĩ³nx²nxã³wa². 9Txa²wā¹sū³nu²su² te²kxai³lu² A²ta²ha² a²hã¹nxe³te²lxi³ wẽ³nhĩn³kxe³su² te²a² ha³lo²ai²na² i³sa²si¹hã³ũ¹nhẽ³ta¹hxai²hẽ¹la². Nxe³nẽ³lha²kxai³ A²ta²hai²na² i³hau³ko³tũ¹h²te²su² kxan²ta² ka³te³na² wi¹tãu³a¹ e³le³na¹ yũ³si¹nhẽ³na³la². Nxe³lha²kxai³ Txa²wā¹sū³na² a³lxi²nẽ³jau³su² ã³yã³yũ¹nẽ³ta¹hxai²hẽ¹la². 10Jã¹nxe³sxã³ a³lxi²yhu¹ju³ta² a²si³yxau³ju³khai³xa² i³yau¹ũ³nx²2ta¹wa². Txa²wā¹kĩ³na¹xai²na² hai³txi³ txa²nũ² Sũ³na² a³lxi²kĩ³ta¹hxai²nxã³hẽ¹la². Yxã¹ta¹ Txa²wā¹sū³na² hi²sen³kxai³lu² a³lxi²nẽ³lai¹nha²kxai³ A²ta²ha² hã¹nxe² wẽ³nhĩn³kxa² ã³hũ¹nẽ³lain¹ta¹hxai²hẽ¹la². Txa²wā¹ko³nxe³ti³ kã³kĩ³ju³ta² wxa²wa²su¹tẽ³lhĩ³jau³su² nxe³ha²kxai³ ta¹hxai²hẽ¹la².

11A³lxi¹nx²2ta¹tũ³ka³txã¹3. Txa²wā¹sū³na² kã³in² a³lxi²nẽ³na³la². Nxe³ha²kxai³ a³lxi²waun¹yha¹sah¹lxi³hẽ¹la². 12A²nũ²kĩ³na¹xai²li²:

—Sũ³na² i²a¹tũ¹xã¹. Nxe³kĩ³kxai²nãn²tu³ hai³txi³ txa²wā¹yen³nãu³la³ Sũ³na² i²kĩ³ju³ta² yũ²nxã³wa². I²kĩ³sxa³kxa²ha³ta³nxã²txi³ a³lxi²waun¹yhu¹kĩ³kxai²nãn²tu³ Sũ³na² nxũ²kwai³yxau³nẽ³lhĩ³nx²2na³la². A³lxi²nẽ³lhã³nxũ²kwai³yxau²ta³lu²nẽ³lhĩ³nx²2na³la². 13Sũ³na² Yãu³ka³jah¹la² ã³hũ¹nẽ³kxah³lo²su² Jah¹la² i³wi¹ko³nha²ti³hi¹tẽ³lhĩ³nx²2na³la². Nxe³ti³hit¹tẽ³ju³ta²nãn²tu³ Sũ³na² yxau³ya³nhẽ³lha²kxai³ txa²wā¹kĩ³na¹xai²na² Sũ³na² yxau³ya³kĩ³sa²kxai³ nxe³kĩ³kxai²nãn²tu³ wi¹ko³nha²hĩ³kĩ³ta³la². 14Txa²wā¹wi³na² Si³yxau³tãu³su² tãu³a² A²ta²ha² Je³su²jah¹la² i³sa²si¹hã³ũ¹nhẽ³na²hẽ³la². A²nũ²a² yuh³xai²nãn²tũ³ka³txi³ kĩ³na¹xai²na² yxo²ha³kxa¹ ko³nxe³ti³ kã³kĩ³ju³ta² ã³wa²su¹tẽ³lhĩ³jau³su² nxe³na²hẽ³la². A²nxe³te²a² txa²wā¹ye³na² i²i² a²nũ²a² ã³xa² i³tih³nxai¹ni² nxe³si¹nhxai²na¹hẽ³la². 15A²nũ²a² a²ten³te²su² te²an²tu³ e³lẽ³na² i³ye³kxai²nãn²tu³:

—A²ya³la³tu³ Txa²wā¹sū³na² A²ta²hai²la¹wi¹, Je³su²jah¹lo²su¹. Nxe³kxai²nãn²tu³ a²nxe³te²su² te²a² ha³kxa¹ Sũ³na² ã³ka³lu³sa²sxã³ yxau³nyhu¹sã³yxau³yah³lxi³hĩ³nx²2na³la². 16Nxe³sxã³ Txa²wā¹sū³na² a³lxi²nẽ³ju³ta² wi¹ko³nha²kĩ³sa²kxai³ wi¹lain³kxi²nha²ta³lun²kĩ³sa²kxai³ nxe³kĩ³ta³la². Jã¹nxe³ju³ta² Txa²wā¹sū³na² kã³to³ju³ta² a³lxi²nẽ³jau³xa² so¹lxi³ kã³jah¹lai²la¹wa². Nxe³ha²kxai³ txa²wā¹yu³ta² kĩ³na¹xai²nãn²tu³, te²yã¹nxe³sxã³ Sũ³na² a³lxi²ye²kĩ³sa²kxai³ a²nũ²a² ã³xa² a³lxi²yhu¹ye²kĩ³sa²kxai³ nxe³kĩ³kxai²nãn²tu³, Sũ³na² yxau³ye²kĩ³sa²kxai³, Sũ³na² yxau³ye²nẽ³lha²kxai³ nxe³hĩ³kĩ³ta³la². 17Sũ³na² a³lxi²ta³lu²nẽ³na³la². Nxe³nẽ³lha²kxai³ yxan¹nãu³a¹ Je³su²jah¹la² a³ka³nxĩ²sxã³ wã³li²tãu³a¹ kã³kĩ³kxa² yã¹nxe³ju³ta² i³yĩ¹li²nẽ³tu¹wa². Nxe³nẽ³tãu³a¹ ãu²li²nẽ³lxa³lho³la². Nxe³sxã³ txa²wā¹ha³lo²ai²na² yxau²xai³kĩ³tãu³a² Je³su²jah¹la² yxau²xai³ju³ta² yã¹nxe²yxau²xai³kĩ³tu¹wa². 18Txa²wā¹sū³na² a³lxi²nẽ³jau³su² yxau²xai³kĩ³kxai²nãn²tu³ hai³txi³ yuh³lxa³kxi²nha²sxã³ yxau²xai³lhĩ³kĩ³sxa³wa². A³lxi²ta³lu²nẽ³kxai²nãn²tu³ yuh³lxi³kĩ³ju³ta² hxnã³kxi²nẽ³lhĩ³nx²2na³la². Yxã¹ta¹ yuh³lxi³kĩ³ke³la³te²kxai³:

—Kõ³nxe³ti³ kã³a¹hẽ³na¹. Na¹ju³ta² wah³yu³ta² Sũ³na² khãuh³lxa³ti³hit¹lsa²te³lin¹ji². Nxe³kĩ³kxai²nãn²tu³ yuh³lxi³nẽ³lhĩ³nx²2na³la². Jã¹nxe³ya³sah¹lxi³txa³hẽ¹la².

—~Yuh³lxi³sa³nhã¹. Nxe³ki³kxai²nã²tu³ Sũ³na² a³lxi²nẽ³lhxã³
nxũ²kwai³yxau³ta³lu²nẽ³lhĩ³nx2nxa³wa².

19A²wi³lhĩ¹na² txa²nũ² Sũ³na² i³ya³lxi²nẽ³lhã²ka³tu³ hã²wxã³txa³nũ²
te²yã¹nxũ³tãu³a¹ Sũ³na² i³ya³lxi²nũ³ki³sa²kxai³ a²nũ²a² ã³xa² i³ya³lxi²-
waun¹yhu¹ki³sa²kxai³ nxe³hĩ³ki³tã³la². 20A²nũ²a² i²li³te²su² kxai²nã²tu³:

—~Txa²wã¹sũ³na² a³lxi²na¹nhai¹. Nxe² e³kxai²nã²tu³, yxã¹ta¹ a²ẽ¹-
nãũ³a¹ au³ti³:

—~Txa²wã³tã³xa² yxo²kwĩn¹kxi²na¹nhã¹. Nxe³kxai²nã²tu³ ki³han³jah¹-
lo²su² hĩ³nx2na³la². A²nxe³jah¹lo²su² te²an²tu³ a²wã³tã³xa² a²ye³na²ka³ya³la²
yxau²xai³te²su² te²a² i³ya³lxin²nxa³kxai²nã²tu³, hai³txi³ Txa²wã¹sũ³nu²la³ txa²-
wã¹ye³na²ka³ya³la² ã³ti¹kxi²nẽ³te²su² te²la³ i³ya³lxi²ti³he¹nxe³lhĩ³nx2nxa³wa².
21Jã¹nxe³jau³xa²sa¹, Sũ³na² i³kwã³na³nẽ³jau³xa²sa¹:

—~Sũ³nu²na¹xai²na² i³ya³lxi²san¹kxai²nã²tu³ wxa²wã³tã³xa² i³ya³lxi²-
san¹kxa² yã¹nxe³sẽ¹li¹. Nxe³nẽ³lain¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².

Ko³nxe³thin¹ko³xai²nã¹tũ³ka³txa² ã³sen³sai¹sa²tẽ³ki³jau³su²

5 1Jã¹nxe³ju³ta¹na²:

—~Txa²wã¹sũ³na² Si³yxau³tãu³a¹ hã¹nxe² A²hxi²kan¹ta²
Si³yxau³tãu³lo³kxah³lo²su² na³na¹, Je³su²jah³la²sã¹. Nxe³jau³xai²na² yxo²-
i²ki³kxai²nã²tu³ Sũ³na² wẽ³ha³lxi³su² hĩ³ki³tã³la². Nxe³ki³kxai²nã²tu³
A²si³yxau³tãu³ãin²txi³ a³lxi², a²wẽ³ha³lxi³nãu³xãin²txi³ a³lxi² nxe³hĩ³-
ki³tã³la². 2Sũ³na² a³lxi²ki³sa²kxai³, wãn³txa² Sũ³na² i³kwã³na³nẽ³jau³xa²
sa²yxo²wẽ³ki³sa²kxai³ nxe³ki³kxai²nã²tu³ Sũ³na² wẽ³ha³lxi³nãu³xa² i³-
ya³lxi²nũ³nhĩ³ki³tã³la². Jau¹xai²na² wi¹ko³nha²ki³tã³la².

3—~Sũ³na² a³lxi²na¹xã¹. Nxe³ki³kxai²nã²tu³ i³kwã³na³nẽ³jau³-
xa² sa²yxo²wẽ¹thĩ³ki³tã³la². I³kwã³na³nẽ³jau³xai²na² hai³txi³ kãu³sxã³
yxo²hau³ko³tẽ³jau³sxa³wa². 4-5Sũ³na² wẽ³nhe³nẽ³kxe³su² te²ki³na¹xai²-
na² ha³kxa¹ ko³nxe³ti³ kãĩ³sxã³ yxau²xai³lain¹tũ³ka³txa² nũ³kkũn³txi³
ã³ne³sen³sai²sa²tẽ³ain¹ki³tã³la². Sũ³na² yxo²i²ki³jau³su² ko³nxe³-
ti³ kãĩ³sxã³ yxau²xai³lain¹tũ³ka³txa² ã³ne³sen³sai²sa²tẽ³ain¹ki³tã³la².
Nxe³ki³ju³ta¹nã²tu³:

—~Je³su²jah³lai²na² Sũ³na² Si³yxau³tãu³a¹ A²ta²hai²la¹xã¹. Nxe³jau³-
xai²na² yxo²i²ki³kxai²nã²tu³ te²ki³na¹xai²na² so¹lxi³ ko³nxe³ti³ kãĩ³sxã³
yxau²xai³lain¹tũ³ka³txa² ã³ne³sen³sai²sa²tẽ³ain¹ki³tã³la².

Je³su² Kris²tu³jah¹la² i³tih³nxe³nẽ³jau³su²

6Je³su²jah³lai²na² Sũ³na² A²hxi²kan¹ta² Si³yxau³tãu³lo³kxah³lo²su² Jah¹lai²na²
wxã³kxi²nẽ³ta¹hxai²hẽ¹la². Wxã³kxi²nẽ³ju³ta² i³yau³xa² ã³nũ¹ha²kxai³, a²ti³-
ha²yau³xa² ha³li³hxn³kxi²sxã³ ya³lu²ha²kxai³, nxe³te³lhã³ wxã³ta¹hxai²hẽ¹la².
Hai³txi³ i³yau³xa² ã³nũ¹ju³ta² so¹lxi³ wxã³ta¹hxai²nxa³hẽ¹la². Yxã¹ta¹ i³yau³xa²
ã³nũ¹ju³tain²txi³ wxã², a²ti³ha²yau³xa² ha³li³hxn³kxi²sxã³ ya³lu²ju³tain²txi³ wxã²
nxe³ta¹hxai²hẽ¹la². 7Sũ³na² Yãu³ka³jxah¹la² wi¹lhĩn¹te² Yãu³ka³jxah¹la² jau³jau¹-

xin³ti² wi¹lain³nha²ti³hi¹tē³te³lhā³ i³tih³nxe³nē³jah¹lai²la¹wa², a²ya³la³lyau³xa²
 e³jah¹lo²su² ha²kxai³la². 8 Oh³nāu³nū¹ka³nāu³ai¹nān³ko³xai²na² i³tih³nxe³nē³te²su²
 te²a² ha¹li¹ ka³na³ku² te²a² i³tih³nxe³nē³te²su² na³la². Nxe³te³nah¹lxi¹. Txa²wā¹-
 wī³na² Si³yxau³jah¹lain²txi³ i³tih³nxe² wān³txi³khai³su² Je³su²jah³la² Jah¹lain²txi³
 i³tih³nxe² Sū³na² Yāu³ka³jxah¹lain²txi³ i³tih³nxe² nxe³nē³lain¹na³la². Te²yā¹-
 nxūn³sxā³ yuh³nāu³an¹ko³xai²na² i³tih³nxe³nē³te²su² te²a² ha¹li¹ ka³na³ku² te²a²
 i³tih³nxe³nē³te²su² nūn³na³la². Nxe³te³nah¹lxi¹. Sū³na² Yāu³ka³jxah¹la² Wi¹lhin¹te²
 Yāu³ka³jxah¹lain²txi³ i³tih³nxe², i³yau³xain²txi³ i³tih³nxe², a²ti³ha²yau³xa² ha³-
 li³hxan³kxi²sxā³ ya³lu²ju³tain²txi³ i³tih³nxe² nxe³nē³lain¹na³la². Ain¹sxā³ ha¹li¹
 ka³na³ku² te²ai²na² Je³su²jah³la² wi¹lhit¹sxā³ i³we¹nha²yu³sxā³ i³tih³nxe³nē³lain¹-
 na³la². 9 A²nū²a² i³tih³nxe³nē³jau³xa² a²nū²a² wān³txi³su² kxan²ti³ yxo²i²ki³tā³la².
 Yxān¹ta¹ Txa²wā¹sū³na² i³tih³nxe³nē³jau³xa² ā²la² kāin³jau³xai²la¹wa². A²nxe³jau³-
 xai²na² Txa²wā¹sū³na² Si³yxau³tāu³su² tāu³a¹ i³tih³nxe³nē³jau³xai²na². A²ta²ha²
 Je³su²jah³la² i³yau¹ū³nē³te³lhā³ i³tih³nxe³nē³na³la². 10 Nxe³ki³kxai²nān²tū³ Sū³na²
 A²ta²ha² yxo²i²ki³kxai²nān²tū³ Sū³na² i³tih³nxe³nē³jau³xai²na² nxū²kwai³yxau³nē³-
 lhī³nx2na³la². Yxān¹ta¹ Sū³na² yxo²i²ki³sxa³kxai²nān²tū³ Sū³na² ki³han³te²lot3sxā³
 i³yī¹li²hī³ki³tā³la². Sū³na² wān³txa², A²ta²ha² i³ye³kxi²sxā³ i³tih³nxe³nē³jau³xai²-
 na² yxo²i²ki³sxa³ha²kxai³la². 11 i³tih³nxēn³jau³xa²sa¹: Txa²wā¹sū³na² Si³yxau³tāu³a¹
 ka³tē³na² wi¹tāu³a¹ ū³hū¹nē³ta¹hxai²hē¹la². Nxe³ju³ta² Sū³na² A²ta²ha² Je³su²jah³la²
 hxi²ka² ka³tē³na² wi¹tāu³la³ hi¹tē³ta¹hxai²hē¹la². 12 Nxe³ha²kxai³ a²nū²a² i²li³te²su²
 te²ki³na¹xai²nān²tū³, Sū³na² A²ta²ha² nxū²kwai³yxau³nē³kxai²nān²tū³, ka³tē³na²
 wi¹tāu³a¹ yū³nē³lhī³nx2na³la². Yxān¹ta¹ i²li³te²su² te²a² Sū³na² A²ta²ha² nxū²kwai³-
 yxau²nxa³te²lē¹. Hai³txi³ ka³tē³na² wi¹tāu³la³ yū³te²su² ti³hex1hī³nx2nxa³wa².

Ka³tē³na² wi¹tāu³a¹ yxau²xai³ki³jau³su²

13 Ū³wha²li¹lyah³nx2ta¹jau³xai²na² wxa²nū³ka³txi³ i³nxai²na² Sū³na² A²ta²-
 ha² yxo²i²yah³lxin¹tū³ka³txi³ i³nxai²na² ū³wha²li¹lyah³nx2ta¹wa². Ka³tē³na²
 wi¹tāu³a¹ yxau²xai³lyah³lxin¹ju³ta² a³la³kxi²sih¹nx2ta¹jau³su² nxe³nx2ta¹-
 wa². 14 Nxe³ki³sa²kxai³ hxi²ka¹ka¹nha²la² Sū³na² yen³nāu³a¹ yxau³ye²ki³tā³la².
 Nxe³ki³sa²kxai³ Sū³na² i³wā³txi³sain³ki³kxai²nān²tū³, Sū³na² a²ē¹nāu³a¹ ten³-
 kxa²yā¹nxe³jau³xa² so¹lxi³ i³hau³kot3sa²nū¹sxā³ i³wā³txi³sain³ki³kxai²nān²tū³,
 a²nxe³ki³jau³xa² ha³kxa¹ ain³kxi²nē³lhī³nx2na³la². Ju¹ta² wi¹ko³nha²ki³tā³la².
 15 Ain³kxi²nē³kxai²nān²tū³ a²yen³kxa² i³wā³txi³sain³ki³kxa² a²yo²ha³kxa¹ ū³-
 hū¹nē³lhī³nx2na³la². Nxe³jau³xai²na² wi¹ko³nha²nūn³ki³tā³la².

16 Wxa²nū³ka³txi³ i³nxai²na² nxe³jah³lxi³hē¹la². Wxa²i²li³te² i³nxai²
 nīn¹kxai²nān²tū³:

—~Txa²wā¹tā³xa² ko³nxe³ti³ kāi³ain¹na³na¹. Yxān¹ta¹ Txa²wā¹sū³na² ne³wā²-
 na³ū¹kxe³sxa³kxa² ko³nxe³ti³ kāi³ai¹nxa³xā¹. Nīn¹kxai²nān²tū³ Txa²wā¹sū³na²
 i³ye³kxi²txai¹nhe³la². Wxa²wā¹tā³xa² ko³nxe³ti³ kāi³ain¹ju³ta² wxa²wa²su¹tain¹-
 si¹hin¹jau³su² i³ye³kxi²txai¹nhe³la². Nīn¹kxai²nān²tū³ Sū³na² hi²sen³kxai³lu²
 wxa²wā¹tā³xa² sa²hau³kot3sxā³ ka³ten³yu³ta² ū³hū¹ain¹tu¹wa², Txa²wā¹sū³na²
 ne³wā²na³ū¹kxe³sxa³kxa² ko³nxe³ti³ kāi³ai¹nxa³ha²kxai³la². Yxān¹ta¹ Txa²-

wā¹sū³na² ne³wā²na³ū¹kxe³sxa³kxa² ko³nxe³ti³ kái³ki³sa³tai¹. Já¹nxe³ju³ta²
 wxa²wā³tā³xa² Txa²wā¹sū³na² ne³wā²na³ū¹kxe³sxa³kxa² ko³nxe³ti³ kái³kxai²nān²-
 tū³ Sū³na² i³ye³kxi²si¹nxa²ha¹jau³su² i³kwa³na³nxa²ti³nxa³lho³la². 17 Wain³txi³
 kái³ki³sxa³kxai²nān²tū³ ko³nxe³ti³ kái³hī³ki³tā³la². Nxe³ki³kxa² ha³tā³nxān²txi³
 ko³nxe³ti³ kái³ki³ju³ta² Txa²wā¹sū³na² ne³wā²na³nē³lain¹ju³ta³nū³a² yū³tu¹wa².

18 Yxān¹ta¹ Txa²wā¹sū³na² wē³ha³lxi³lo³tē³kxe³su² te²a² yxo²ha³kxa¹ ko³-
 nxe³ti³ kái³sxā³ yxau²xai³lai¹nxa³wa². A²nxe³te²su² te²a² Sū³na² A²ta²ha²
 ā³non²ta³kxai¹nha²kxai³, hxi²kan¹txi³ a²ta³a² ko³nxe³thin¹khaix³jah¹la²
 ko³nxe³ti³ kái³ū¹hai¹nxa³lho³la².

19 Já¹nxe³ki³ju³ta²:

—~Sū³na² wē³ha³lxi³su² ki³tā³na¹. Yxān¹ta¹ ko³nxe³ti³ kái³sxā³ yxau²-
 xai³lain¹tū³ka³txa² ha³kxa¹ a²ta³a² hxi²ka² hxi²ka²nāu³lo³nain¹na³na¹.
 Nxe³jau³xai²na² wi¹ko³nha²nūn³ki³tā³la².

20 Nxe³ki³sa²kxai³ Sū³na² A²ta²ha² wxā³ye²nē³ju³ta² wi¹ko³nha²nūn³ki³-
 tā³la². A²nxe³jah¹la² a³la³kxi²ti³hi¹tē³na³la². Txa²wā¹sū³na² Si³yxau³tāu³a¹
 wain³khai¹nxe³jah¹la² wi¹lī²ki³txai²la². Nxe³ki³sa²kxai³ wain³khaix¹jah¹-
 lain²txi³ ā³nū²nxi²sxā³ yxau³ya³ki³sa²kxai³, a²ki³lha³lxa² Je³su²jah³la²
 Sū³na² A²hxi²kan¹ta² Si³yxau³tāu³lo³kxah³lo²su² jah¹lain²txi³ ā³nū²nxi²sxā³
 yxau³ya³ki³sa²kxai³ nxe²yxau²xai³ki³tā³la². A²nxe³jah¹lai²na² Txa²wā¹sū³-
 nu²khai³xai²la¹wa². Ka³te³na² wi¹tāu³a¹ ũ³hū¹nē³jah¹lai²la¹wa².

21 Txa²wē³ha³lxi³nāu³xāi³. Sū³nu² sa²ki³lox³jah¹la² yxo²i²yah³lxi³-
 txa³hē¹la². Ta³lu²na¹wa².